

Bài thuốc chữa phì đại tiền liệt tuyến

Phì đại tiền liệt tuyến thường gặp ở nam giới trung niên, nhất là người cao tuổi. Người bệnh thường biểu hiện tiểu khó, tiểu ngắt quãng, có khi tiểu đục, tiểu ra máu. Phì đại tiền liệt tuyến thuộc chứng “lung bê” và “lâm chứng” trong y học cổ truyền.

Bệnh do nhiều nguyên nhân gây ra như: thận khí hư, bàng quang thấp nhiệt, do lao động mệt nhọc. Sau đây là một số bài thuốc thường dùng phòng chữa bệnh này:

- Nếu người bệnh tiểu khó, nhỏ giọt, đau lưng, lạnh chân (lung bê) do thận khí hư nên dùng bài Tế sinh thận khí hoàn (Kim quỹ yếu lược) gia giảm gồm: thực địa 32g, sơn thù 16g, phục linh 14g, hoài sơn 16g, trạch tả 12g, đơn bì 12g, phụ tử chế 6g, quế chi 14g, ngư tẩu 12g, xa tiền tử 12g (sao). Sắc hoặc làm hoàn uống. Tác dụng: lợi niệu, tiêu phù, dùng chữa chứng thận dương hư, cơ thể nặng nề phù thũng, tiểu tiện ít. Gia giảm: nếu chân lưng đau mỗi gia đỗ trọng sao 14g, ích trí nhân 12g ...; nếu táo bón gia nhục thung dung 12g, câu kỷ 12g...

- Nếu người bệnh còn khỏe, tiểu khó tiểu vàng, tiểu ra máu (lâm chứng) do bàng quang thấp nhiệt (viêm nhiễm) nên dùng bài Tri bá địa hoàng hoàn (Y tông kim giám) gia giảm gồm: thực địa 32g, hoài sơn 18g, đơn bì 16g, sơn thù 14g, phục linh 16g, trạch tả 16g, xa tiền tử 10g, tri mẫu 12g, hoàng bá 12g. Sắc hoặc làm hoàn uống. Tác dụng: tư âm thanh thấp nhiệt, tiêu viêm...dùng trị PĐTTL người gầy nóng trong, tiểu buốt gắt, tiểu vàng đục cuối bãi, người nóng sốt. Gia giảm: nếu tiểu ra máu gia cỏ mực 16g, rễ cỏ tranh 16g.

- Nếu người bệnh khi lao động mệt nhọc tiểu đục, tiểu khó, đã uống bài trên không đỡ, phối hợp bài Bổ trung ích khí (tỳ vị luận) gia giảm gồm: nhân sâm 14g, bạch truật 12g, phục linh 16g, hoàng kỳ 18g, thăng ma 12g, sài hồ 12g, đương quy 16g, tỳ giải 14g, trần bì 12g. Sắc uống vài thang. Tác dụng: bổ khí thăng dương, thanh thấp, ích khí... Bài này thích hợp người cao tuổi bị tỳ thận khí hư, tiểu ít, tiểu khó... Gia giảm nếu tiểu ra máu gia tam thất 12g hoặc rễ cỏ tranh 18g; nếu tiểu nhiều lần gia ô dược 12g, ích trí nhân 12g; người mập, tay chân tê mỗi gia bán hạ 10g.